

Jaarverslag Nuffic 2006

nuffic

Netherlands organization
for international cooperation
in higher education

linking
knowledge
worldwide

nuffic

Jaarverslag
Nuffic 2006

Inhoud

4	Voorwoord
6	Inleiding Raad van Toezicht
8	Programmabeheer in opdracht van de Nederlandse overheid
14	Programmabeheer in opdracht van de Europese Unie
20	Studenten en docenten internationaal wegwijs maken
38	Bedrijfsvoering

In 2006 werd een nieuw strategisch kader voor de Nuffic ontwikkeld.

In de notitie *Enter Int!* zijn de volgende drie centrale ambities vastgesteld:

- beter beheer van beurzen- en samenwerkingsprogramma's;
- informatie over hoger onderwijs beter verzamelen, ordenen en ontsluiten;
- instellingen beter ondersteunen, zowel praktisch als strategisch.

Voorwoord

Om de ambities in het strategisch kader van de Nuffic te kunnen realiseren werd in 2006 een andere inrichting voorbereid van de interne organisatie, die op 1 januari 2007 zijn beslag kreeg. De bestaande indeling in vier thematische werkgebieden (ontwikkelingssamenwerking, internationalisering, marketing en diplomawaardering) sloot onvoldoende bij de ambities aan. In plaats daarvan werd voor een indeling naar werksoort gekozen. Sinds 1 januari 2007 bestaat de Nuffic uit vier nieuwe directies. Een directieraad met aan het hoofd een algemeen directeur (tevens voorzitter bestuur) geeft leiding aan de Nuffic. Leden van de directieraad zijn de directeur Bedrijfsvoering (tevens vice-voorzitter bestuur), de directeur Capaciteitsopbouw en Beurzen, de directeur Communicatie en de directeur Kennis en Innovatie. Met deze aanpassing voegt de Nuffic zich naar de eisen van de tijd waarin internationalisering doordringt tot het primaire proces van de universiteiten en hogescholen.

De Nuffic wil de komende jaren haar interne werkprocessen verbeteren en meer aandacht besteden aan kwaliteitszorg. Twee onderdelen van de Nuffic hebben in de zomer het internationale ISO-kwaliteitskeurmerk gekregen: NFP/NPT en de Unit Europese Programma's. In 2007 wordt de ISO-certificering van de directie Capaciteitsopbouw en Beurzen geambieerd. Daarmee is de volgende stap gezet om uiteindelijk de Nuffic als geheel in 2008 volgens ISO te certificeren. Sinds 2006 neemt onze organisatie deel aan de Rijksbrede Benchmark Groep (RBB-groep). Binnen die groep worden de prestaties van de Nuffic vergeleken met die van andere organisaties. Vooral agentschappen en uitvoerende diensten van de Rijksoverheid hebben zich bij de RBB-groep aangesloten. De Nuffic maakt deel uit van een groep van vijf organisaties die in 2006 gebenchmarkt werden. Het eindrapport wordt in het voorjaar van 2007 uitgebracht. 2006 was ook het jaar waarin voor het eerst systematisch ervaring werd opgedaan met projectmatig, organisatiebreed werken. Dat bleek niet makkelijk. In 2007 gaat de Nuffic er, wijzer door ervaring, mee door.

In 2006 is begonnen met een herontwerp van de website van de Nuffic. In de toekomst zal de website meer dan nu het centrale loket zijn voor informatie, producten en diensten. In het voorjaar van 2007 zal de nieuwe site operationeel zijn. Om de communicatie over het Nederlands hoger onderwijs te versterken werd eind februari een Netherlands Education Support Office (Neso) in Vietnam geopend. De vestiging is de vierde na kantoren in China, Taiwan en Indonesië. De Neso in Mexico die in februari 2007 officieel werd geopend, is in de loop van 2006 operationeel geworden. Tot 2009 zullen er nog vijf Neso's worden geopend.

Het afgelopen jaar is zowel informeel als formeel overlegd met de Rijksoverheid, universiteiten en hogescholen, en met studenten. Vaak gebeurde dat rondom specifieke thema's of programma's. Daar werd ook de tevredenheid over de dienstverlening van de Nuffic in kaart gebracht. Verder was er geregeld bestuurlijk overleg met de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, de minister voor Ontwikkelingssamenwerking en met de voorzitters van VSNU, HBO-raad, FION, Paepon en de studentenorganisaties. In april organiseerde de Nuffic het eerste jaarcongres over internationalisering.

In 2006 is een aantal markt- en productverkenningen uitgevoerd. Het ontwikkelen van een beeldmerk voor de promotie van het Nederlandse hoger onderwijs is daarvan een voorbeeld, net als de verkenning van de mogelijkheid een Landelijk Alumni Platform te organiseren. In 2007 zullen die verkenningen in concrete voorstellen voor producten en diensten worden omgezet.

De financiële positie van de Nuffic is gezond. Wel is er voor het eerst sinds jaren een negatief resultaat. Het relatief kleine tekort op de exploitatie van € 51.000 (0,3% van de omzet) is veroorzaakt door incidentele factoren. De belangrijkste daarvan is de reorganisatie, die ten tijde van de vaststelling van de begroting nog niet was voorzien.

Het eigen vermogen bedraagt na aftrek van het resultaat aan het eind van 2006 € 10,2 miljoen. Van dit bedrag is € 6,8 miljoen vrij besteedbaar en € 3,4 miljoen vastgelegd in vaste activa. Hoewel Nuffic eigenaar is van het gebouw aan de Kortenaerkade 11 te Den Haag is het conform de subsidievoorwaarden van het ministerie van OCW niet toegestaan het zonder toestemming te belasten of te vervreemden.

Eind 2006 adviseerde KPMG de Nuffic een eigen vermogen aan te houden van € 8,2 miljoen à € 8,9 miljoen (plus p.m.). Dit bedrag zit tussen de genoemde € 10,2 miljoen en € 6,8 miljoen.

De wijze waarop verantwoording wordt afgelegd is de methode Van Beleidsbegroting Tot Beleidsverantwoording (VBTB). Met deze vorm van afleggen van verantwoording wordt inzicht gegeven in de (financiële) doelstellingen en het realiseren daarvan. Deze wijze van verslaglegging is door het ministerie van OCW in de subsidievoorwaarden opgenomen.

Het treasurybeleid van de Nuffic houdt in dat de gelden niet worden belegd of beleend.

Op 11 januari 2007 vierde de Nuffic haar 55-jarig bestaan met een mini-symposium in de Koninklijke Schouwburg en een feest in Madurodam. Daarover zal pas in het volgende jaarverslag verantwoording worden afgelegd. Hier volstaat te zeggen dat er een vernieuwde Nuffic werd gepresenteerd.

Sander van den Eijnden, Algemeen Directeur
Den Haag, april 2007

Inleiding Raad van Toezicht

Het is mij een genoegen u hierbij namens de gehele Raad van Toezicht van de Nederlandse organisatie voor internationale samenwerking in het hoger onderwijs en onderzoek – de Nuffic – het Jaarverslag 2006 van de organisatie te kunnen presenteren.

De Raad van Toezicht heeft een adviserende en toezichthoudende rol ten opzichte van het bestuur en het geheel functioneren van de organisatie op het terrein van de bedrijfsvoering, de management-strategie en het beleid van de Nuffic. De Raad is in 2006 vijf keer bijeengekomen. Voorafgaand aan elke vergadering met het bestuur vond een eigen vooroverleg (zonder het bestuur) plaats. De Raad van Toezicht en het Bestuur vergaderden ook eenmaal samen met de Ondernemingsraad van de organisatie.

De Raad van Toezicht heeft twee commissies ingesteld, de Audit Commissie en de Remuneratie Commissie. De Audit Commissie heeft in 2006 drie keer vergaderd, gedeeltelijk met het bestuur en de accountant. Naast de behandeling van de jaarrekening 2005, de tussentijdse rapportages en de begroting 2007 is bij de vergaderingen aandacht geweest voor de fiscale positie van de Nuffic en het personeel in het buitenland, de vermogensvorming en de beheersing van de buitenlandse activiteiten in het kader van het Neso-programma.

De Remuneratie Commissie vervult ten opzichte van het bestuur de rol van werkgever. Deze commissie heeft de beoordeling van de twee bestuursleden in 2006 uitgevoerd. Beide commissies bestaan uit twee leden van de Raad.

In 2006 zijn er geen wijzigingen in de samenstelling van de Raad opgetreden. De voorzitter, mevrouw drs. T.A. Maas-de Brouwer, en de heer drs. ing. J. Bout zijn respectievelijk per 11 juli en per 19 december herbenoemd voor een periode van vier jaar.

De Raad constateert dat met voortvarendheid aan de voorbereiding van de reorganisatie is gewerkt, die de Nuffic slagvaardiger maakt haar ambities te verwezenlijken. Met tevredenheid stelt de Raad vast dat de doelstellingen scherper zijn gesteld en de beheersbaarheid, ondermeer aan de hand van prestatie indicatoren, is toegenomen. Mede met het oog op de invulling van haar taken wordt de Raad geregeld over de ontwikkelingen op de hoogte gehouden.

Naast de uitvoering van haar statutaire taken – de Raad keurde het Jaarverslag en de Jaarrekening 2005, evenals de Begroting voor 2007 goed – besteedde de Raad aandacht aan een belangrijk onderdeel uit haar werkprogramma: het monitoren van de voortgang ten aanzien van de ambities die de Nuffic zich voor de komende jaren ten doel heeft gesteld en de reorganisatie die voor het behalen van die doelstellingen noodzakelijk was.

De Raad van Toezicht spreekt zijn tevredenheid uit over de resultaten van 2006 en wil zijn dank betuigen aan alle medewerkers van de Nuffic die ertoe hebben bijgedragen het werkprogramma van 2006 vruchtbaar uit te voeren.

Ook wil de Raad van Toezicht dankzeggen aan de vele organisaties waarmee de Nuffic zo succesvol in 2006 heeft kunnen samenwerken.

Namens de Raad van Toezicht,

Trude Maas, voorzitter

Den Haag, april 2007

De samenstelling van de Raad van Toezicht is aldus:

mevrouw drs. T.A. Maas-de Brouwer

(voorzitter, lid van de Remuneratie Commissie),
lid van de Eerste Kamer

de heer drs. J. G. F. Veldhuis

(vice-voorzitter), voormalig voorzitter van het College
van Bestuur van de Universiteit Utrecht

de heer drs. ing. J. Bout

(lid van de Audit Commissie),
voorzitter Raad van Bestuur Royal Haskoning,

mevrouw prof.dr. M.C.E. van Dam-Mieras,

hoogleraar aan de faculteit Natuurwetenschappen
van de Open Universiteit Nederland

de heer dr. T. Graafland

(lid van de Audit Commissie),
coördinator Jet-Net en Onderwijs, Shell in Nederland

de heer drs. H.J.M. Knaapen

(lid van de Remuneratie Commissie),
directeur Corporate HR bij KPN

de heer prof.dr. F. Leijnse,

lector kenniscirculatie van de Hogeschool Utrecht,
lid van de Eerste Kamer

Programma- beheer in opdracht van de Nederlandse overheid

In opdracht van de Nederlandse overheid beheert de Nuffic een aantal stimuleringsprogramma's in het hoger onderwijs. Het gaat daarbij zowel om institutionele samenwerking als om beursverlening. Hierbij zijn de ministeries van Onderwijs Cultuur en Wetenschap en Buitenlandse Zaken betrokken, Allebei hebben ze het beheer van een aantal programma's aan de Nuffic opgedragen.

Institutionele Samenwerking

Kennis en expertise zijn onmisbare instrumenten voor een succesvolle opbouw van economie en samenleving.

Daarom is door het ministerie van Buitenlandse Zaken ten laste van het ontwikkelingsbudget het Netherlands Program for Institutional Strengthening of Post-secondary Education and Training Capacity (NPT) in het leven geroepen. Het NPT is bedoeld om de opbouw van kenniscentra in ontwikkelingslanden te ondersteunen, niet alleen van instellingen voor hoger onderwijs maar ook van andere instanties, zoals overheidsdiensten en ministeries.

Nederland onderhoudt met een beperkt aantal landen in Afrika, Azië en Latijns-Amerika een bijzondere, op ontwikkelingssamenwerking gerichte relatie. Deze partnerlanden geven zelf de maatschappelijke sectoren aan, waarop deze hulp wordt geconcentreerd. NPT-projecten passen altijd in de door het gastland aangegeven sector.

In de afgelopen jaren was het NPT al tot volle ontwikkeling gekomen. Er kwamen zoveel goede voorstellen binnen dat het financieel plafond bereikt was. Daardoor moest de ontwikkeling van nieuwe projecten worden bevroren. Soelaas werd geboden, omdat het ministerie van Buitenlandse Zaken aan het eind van het verslagjaar extra middelen ter beschikking stelde, zowel nog voor 2006 als voor 2007. Het ging om bedragen van respectievelijk vijf en tien miljoen euro.

Aan het eind van het verslagjaar vonden in het kader van het NPT 126 projecten plaats. 24 daarvan waren nieuw, terwijl er veertien maal tenders werden gepubliceerd. In het kader daarvan ontving de Nuffic 23 voorstellen. Die waren niet allemaal afkomstig van instellingen voor hoger onderwijs.

Omdat het NPT-programma eind 2007 afloopt, hield het ministerie van Buitenlandse Zaken als opdrachtgever al een externe evaluatie, waarvan de rapportage voor 2007 gepland staat. Aan het eind van het verslagjaar was echter al duidelijk dat de betrokkenen in het algemeen tevreden waren met het NPT.

In 2006 werd voor deelnemers aan het programma een workshop gehouden over de effectiviteit van technische assistentie. De case was een project in een verzonnen land, waarin alle knelpunten en hinderpalen waren opgenomen die men in het Zuiden kan tegenkomen.

Daarnaast werd samen met OECD en Wereldbank het congres *Cross Border Higher Education and Development* georganiseerd, waarvan papers, conclusies en aanbevelingen op de website werden gepubliceerd.

Ook werd een kleine studie over hoger onderwijs en het bereiken van de millennium-doelstellingen in 2010 gepubliceerd.

Een mijlpaal van betekenis is het feit dat het beheer van projecten voor institutionele samenwerking een ISO-certificering kreeg. Dit betekent dat kwaliteitszorg en verbetertrajecten een tweede natuur zijn van alle betrokkenen. Daarbij is dan de visie van de 'klanten' op de dienstverlening het belangrijkste criterium om het eigen functioneren te beoordelen.

Netherlands Fellowships Programme

Het Netherlands Fellowships Programme (NFP) is een onderdeel van de Nederlandse ontwikkelingssamenwerking. De laatste jaren wordt beursverlening meer en meer als een instrument beschouwd voor het bereiken van specifieke ontwikkelingsdoelen. Dat heeft te maken met het zogenaamde sectorbeleid. Samen met ontvangende landen kiest Nederland maatschappelijke sectoren waar de ontwikkelingsinspanningen zich op zullen richten.

Dan komt al gauw capaciteitsopbouw in beeld: de gewenste ontwikkeling roept immers de behoefte aan training, en vaak ook zeer specifieke training op. Daarbij kan men in het algemeen precies aangeven welke functionarissen van welke instanties zulke trainingen nodig hebben. Het NFP wordt op deze manier ingezet voor professionalisering en toerusting van mensen die in het kader van ontwikkelingsprocessen niet meer toe kunnen met hun opleidingsniveau. Dat in zulke gevallen een tailor made cursus niet zelden de voorkeur verdient boven een reguliere opleiding, behoeft geen betoog. Aanvragen voor zulke cursussen namen sterk toe. Daarnaast zal er altijd veel ruimte nodig blijven voor reguliere opleidingen met een wat meer generalistische en minder specifieke inslag.

De in het vorige jaarverslag al gesignaleerde trend naar meerjarenafspraken met werkgevers in ontwikkelingslanden zette zich door. In 2006 werd door de beheerders van het programma veel aan opleiding gedaan, bijvoorbeeld over het opstellen van een 'training needs assessment' en op het gebied van monitoring en evaluatie. Het beheer van de NFP-beurzen is in 2006 ISO-gecertificeerd.

De stijging van de tuition fees die de instellingen vragen - tot aan een verdubbeling toe - zette het aantal beurzen dat kon worden toegekend aanvankelijk onder druk. De overheid bood verlichting door het NFP-budget met een extra faciliteit van vier miljoen euro te verhogen, maar nog steeds moet 80% van de gekwalificeerde aanvragen worden afgewezen wegens gebrek aan fondsen. In 2006 konden van 7.550 aanvragen voor een individuele beurs er 1.535 worden gehonoreerd. De extra bijdrage van de overheid is vooral besteed aan beurzen voor master's en refresher courses.

Het beheer van de NFP-beurzen is in 2006
ISO-gecertificeerd

Wetenschappelijke publicaties voor ontwikkelingslanden

De doelstelling van het Netherlands Periodicals Project (NPP) is om universiteitsbibliotheken en onderzoekscentra in Afrika, Azië en Latijns Amerika te helpen bij het opbouwen van eigen collecties.

De vakliteratuur die vrijkomt voor donatie is voor het grootste deel afkomstig van Nederlandse bibliotheken. De eerste selectie van het materiaal geschiedt op basis van de vraag van de deelnemende ontvangende instellingen.

We zijn echter van mening dat in het digitale tijdperk het NPP ook de rol heeft om beter toegang te verlenen tot elektronische publicaties. Dat is de reden waarom binnen het NPP nu ook wordt gekeken naar wetenschappelijke publicaties die op internet gratis toegankelijk zijn, bijvoorbeeld via Open Access. Verder wordt er ook gekeken naar de eventuele samenwerking met andere organisaties en bibliotheken als een manier om tot meer publicaties toegang te verschaffen.

Ten slotte zullen ook andere programma's worden onderzocht, die deze bibliotheken in ontwikkelingslanden kunnen helpen bij andere problemen die zich voordoen rondom ICT en het opleidingsniveau van bibliotheekmedewerkers.

Om de behoeften en problematiek van deze bibliotheken te kunnen onderzoeken wordt in 2007 een inventarisatie gemaakt van de Zuidelijke instellingen die op dit moment meedoen aan het NPP.

Kerncijfers internationalisering hoger onderwijs Nederland

september 2006

HOGER ONDERWIJS

- 14 universiteiten (totaal 205.000 studenten)
- 54 hogescholen (totaal 357.000 studenten)
- totaal aantal studenten: 562.000
- 1.150 Engelstalige opleidingen:
800 degree-programmes, 350 specialized courses

INTERNATIONALE STUDENTEN IN NEDERLAND

Totaal aantal internationale studenten: 48.500

- 32.500 EU/EER studenten
(waaronder 7.000 uitwisselingsstudenten)
- 16.000 niet-EU/EER studenten

Onderwijsfase internationale studenten

Universiteiten

- 66% bachelor
- 33% master

Hogescholen

- 98% bachelor
- 2% master

Herkomstlanden

1. Duitsland 13.000
2. China 5.000
3. België 2.600
4. Spanje 2.100
5. Frankrijk 1.700

Populaire vakgebieden

1. economie
2. sociale wetenschappen / recht
3. taalwetenschappen en kunsten
4. gezondheidszorg
5. techniek

Dit is een globaal overzicht, alle getallen zijn bij benadering. Voor exacte data, zie de monitor "Internationale Mobiliteit in het Onderwijs in Nederland 2005" en bijbehorende tabellen op www.nuffic.nl.

HSP Talentenprogramma

Het ministerie van OCW heeft besloten om de bestaande beursprogramma's voor internationalisering te combineren tot het zogenaamde HSP Talentenprogramma. Het gaat daarbij om het Huygens Scholarship Programme, het Talentenprogramma en het Deltaprogramma. Dit nieuwe programma is zowel voor Nederlandse als voor buitenlandse studenten bestemd. Ook verenigt het de karaktertrekken van de afzonderlijke programma's in zich.

De belangstelling vanuit de studenten voor dit programma was groot, zelfs zonder een uitgebreide wervingscampagne.

De beurzenprogramma's voor internationalisering van OCW zijn al jaren niet bestemd voor de massa van de studenten. Zij zijn bedoeld om jong toptalent met ambities in het buitenland te ondersteunen. Omgekeerd heeft het Nederlands hoger onderwijs belang bij de instroom van jong talent uit andere landen. Het voormalige Delta-programma had bovendien een marketing-doelstelling: instellingen konden deze beurzen verstrekken in het kader van de werving van talentvolle studenten in het buitenland.

In 2006 werden de bestaande programma's nog gecontinueerd, terwijl tegelijkertijd het nieuwe HSP Talentenprogramma op de rails werd gezet. Afspraken over een afbouw worden in het jaar 2007 gemaakt.

In 2006 werden 222 beurzen verleend op grond van 1.300 aanvragen.

Culturele verdragen

Nederland onderhoudt met 21 landen culturele verdragen waarin de uitwisseling van jong talent wordt geregeld. In het algemeen is de selectie een zaak van het ontvangende land. In 2006 konden op deze manier 106 studenten en jonge afgestudeerden naar het buitenland. Buitenlandse gegadigden die in het kader van zo'n cultureel verdrag naar Nederland willen, doen een aanvraag voor een beurs uit het eerder genoemde HSP Talentenprogramma.

Overige programma's

Ook in 2006 plaatste de Nuffic op grond van een contract met de Nederlandse ambassade te Skopje Macedonische bursalen. De Nuffic hielp tevens bij het organiseren van wetenschappelijke werkbezoeken en de plaatsing van kandidaten voor het International Atomic Energy Agency (IAEA).

Nederlandse studenten in het buitenland

Nederlandse studenten in het buitenland: 17.500

- 14.500 binnen de EU
(waaronder 5.000
uitwisselingsstudenten)
- 3.000 buiten de EU

Bestemmingslanden

1. Verenigd Koninkrijk: 3.000
2. België: 3.000
3. Duitsland: 2.300
4. Spanje: 1.900
5. Verenigde Staten: 1.700

Onderwijsfase mobiele studentenuniversiteiten

- 85% bachelor
- 15% master hogescholen
- 98% bachelor
- 2% master

Verhouding studie-stage

Wetenschappelijk onderwijs:

- studie 70%
- stage 30%

Hoger beroepsonderwijs:

- studie 30%
- stage 70%

Populaire vakgebieden:

Binnen het Erasmus-programma:

1. sociale wetenschappen
2. economie
3. taal en cultuur

Buiten de uitwisselingsprogramma's

(vaak voor stage):

1. landbouw
2. techniek (wo)
3. gezondheidszorg (wo)

**Programma-
beheer in
opdracht van
de Europese
Unie**

Sinds de jaren tachtig bevordert de Europese Unie de internationale mobiliteit van studenten en docenten tussen de lidstaten van de Unie actief. Voor deze programma's wijst de Europese Unie dan in elke lidstaat een nationaal agentschap aan dat verantwoordelijk is voor de uitvoering. Sinds de jaren tachtig is de Nuffic voor verschillende Europese stimuleringsprogramma's nationaal agentschap geweest.

■ Oude en nieuwe Europese programma's

In 2006 kreeg een vernieuwing van de Europese programma's vorm. Het Leven Lang Leren programma werd in de steigers gezet als opvolger van het Socrates en het Leonardo da Vinci programma. Het nieuwe programma ging officieel op 1 januari 2007 van start. Het ministerie van OCW heeft besloten dat in Nederland het Centrum voor de Innovatie van Opleidingen (CINOP), het Europees Platform voor het Nederlands Onderwijs en de Nuffic gezamenlijk het Nationaal Agentschap voor het Leven Lang Leren programma gaan voeren. De Nuffic treedt op als penvoerder. Binnen het nieuwe programma keren de vertrouwde benamingen Erasmus en Leonardo weer terug, maar deze vlaggen dekken niet volledig de lading van weleer. Het onderdeel Leonardo richt zich op het beroepsonderwijs, Grundtvig op de volwasseneneducatie, Comenius op het basis- en voortgezet onderwijs en Erasmus op het hoger onderwijs.

Van de deelnemende hoger onderwijsinstellingen wordt gevraagd dat zij het zogenaamde Erasmus University Charter onderschrijven. Het Charter is een certificaat waarin de fundamentele principes beschreven staan die ten grondslag liggen aan de Erasmusmobiliteit. Het doel is op het gehele grondgebied van de EU gelijkheid en transparantie tot stand te brengen op het gebied van erkenning van studiepunten en vakken. Zo ontstaat dan op den duur één grote open Europese onderwijsruimte. Voor de beursaanvragers en de instellingen uit het hoger onderwijs is van belang dat zij, in tegenstelling tot voorheen, met hun aanvragen voor studie- en stagebeurzen bij hetzelfde loket terecht kunnen. De Nuffic is ingenomen met deze vernieuwing, omdat daardoor de overzichtelijkheid en de transparantie van de beursverlening toeneemt.

Terwijl de Nuffic zich voorbereidde op deze nieuwe constellatie moesten uiteraard de werkzaamheden ten behoeve van de aflopende programma's gewoon worden uitgevoerd. Dat dit doel werd bereikt, blijkt onder meer uit het feit dat ook voor het beheer van de Europese programma's een ISO-certificering tot stand is gekomen.

Het Erasmusprogramma is bedoeld om Europese activiteiten van instellingen voor hoger onderwijs te ondersteunen. Dit gebeurt door het bevorderen van de mobiliteit van studenten, docenten en overige staf. In 2005-2006 werden 4.623 beurzen verleend aan Nederlandse studenten. De bursalen brachten een studieperiode door aan een instelling in een andere lidstaat. In de top vijf van bestemmingslanden stond in 2006 Spanje opnieuw op nummer één. Frankrijk neemt de tweede plaats in, het Verenigd Koninkrijk de derde, Zweden de vierde en Duitsland de vijfde. Aan 668 docenten is een toelage verstrekt voor een uitwisseling met een andere instelling in Europa.

Het programma Leonardo oude stijl wil door transnationale samenwerking de vernieuwing van het Europese beroepsonderwijs metterdaad ondersteunen. De Nuffic en het CINOP delen samen het Nationaal Agentschap, waarbij de Nuffic zich bezighoudt met stages voor het hoger onderwijs. In 2006 kwamen achttien contracten tot stand voor een stageproject. In dat kader konden 1.578 stagebeurzen verleend worden. Daarnaast kwamen met vier instellingen voor hoger onderwijs contracten tot stand voor transnationale innovatieprojecten in het onderwijs.

Tempus

Het Tempus-Programma wil een bijdrage leveren aan de modernisering van het hoger onderwijs rond de EU, dat wil zeggen in Oost-Europa, Centraal Azië, de landen rond de Middellandse Zee en de Balkan. De rol van de Nuffic bij dit programma beperkt zich tot het geven van informatie en het ondersteunen van Nederlandse instellingen die een project willen starten in het kader van Tempus. In 2006 liep de derde fase van het Tempus-programma af. Voor de opvolger, die Tempus IV zal heten, zijn de stakeholders uitvoerig geconsulteerd en de verwachting is dat de nieuwe fase erg op de voorgaande zal lijken.

Erasmus Mundus

Erasmus Mundus stimuleert Europese instellingen voor hoger onderwijs om gezamenlijke master opleidingen op te zetten. Wanneer minimaal drie instellingen in drie verschillende landen zo'n opleiding opzetten, dan komen studenten van buiten de EU in aanmerking voor een Erasmus Mundus beurs. In 2006 maakten 25 Nederlandse instellingen deel uit van een dergelijk Erasmus Mundus Consortium. Direct bij Erasmus Mundus betrokkenen van deze instellingen hielden voor het eerste een gezamenlijke conferentie, waar zij kennis maakten en ervaringen uitwisselden.

De eerste fase van Erasmus Mundus eindigt in 2007. In het verslagjaar begonnen reeds de voorbereidingen voor een nieuw programma, waarbij de dialoog met de deelnemende instellingen een belangrijke rol speelt. Het ziet er naar uit dat de nieuwe fase niet substantieel van de bestaande praktijk zal verschillen.

Zo wordt hopelijk één Europese
onderwijsruimte gecreëerd

Madalena Pereira

Madalena Pereira heeft meegemaakt, wat in onze tijd een steeds minder uitzonderlijke ervaring wordt. Zij werd verliefd op een Europeaan uit een andere lidstaat en vestigde zich met hem in diens land. Dat betekende voor Pereira een verhuizing van Lissabon naar Den Haag, waar zij een werkring vond bij de Nuffic. Pereira: "Wij hebben onze ontmoeting zelfs aan de toenmalige EEG te danken. Ik ben mijn man voor het eerst tegengekomen op een Europese bijeenkomst van katholieke middelbare scholen. Hij vertegenwoordigde zijn school, ik de mijne. We hebben overigens pas jaren later een relatie gekregen, maar daaruit komt onze ontmoeting voort. Mensen die zich moeten bewegen, en die de grenzen overschrijden, worden verliefd. Zo wordt de economische ruimte een liefdesruimte". Na haar immigratie naar ons land moest Pereira Nederlands leren. "Ik ben gefascineerd door talen, en dan met name dat talen elkaar aan de ene kant raken en aan de andere kant uitsluiten". Bij de Nuffic bekleedde Pereira verschillende functies die allemaal samenhangen met de uitvoering van Europese stimuleringsprogramma's. Nu beheert zij Erasmus Mundus voor Nederland. Het grootste evenement van 2006 is wat Pereira betreft de ontmoetingsdag, waarop vertegenwoordigers van de vijftientig bij het programma betrokken instellingen in Nederland elkaar voor het eerst ontmoetten. Pereira: "Ze wisselden daar ervaringen uit en bespraken bovendien de toekomst, want Erasmus Mundus nadert de eindfase en er moet worden nagedacht over hoe in de toekomst verder te gaan". Pereira is van huis uit filosoof en zij doceerde dat vak in Portugal op de middelbare school. Nederland heeft, op een paar geïsoleerde experimenten na, de wijsbegeerte nooit in de programma's van het secundair onderwijs op willen nemen. Heeft dat gevolgen? Pereira: "Ik vind het moeilijk om op die vraag een eenduidig antwoord te geven. Ik constateer wel, dat men in Nederland niet gemakkelijk zijn mening geeft. Men geeft zich niet zo gauw bloot. Ik weet niet, of dat veroorzaakt wordt door het ontbreken van onderwijs in de filosofie. Bovendien moet je heel voorzichtig zijn met te spreken over 'de' Nederlander of 'de Nederlanders'."

Jean Monnet Fellowship Programme

Oprichting van het Jean Monnet Fellowship Programme is een joint committee met daarin vertegenwoordigers van de EU en het Turkse ministerie van Buitenlandse Zaken. Het programma is bedoeld om jong talent uit Turkije – zowel studenten, als onderzoekers en professionals – middels een beurs in staat te stellen in de EU een master opleiding te voltooien of te promoveren. De Nuffic houdt zich bezig met de plaatsing en monitoring van bursalen in Nederland, België, Denemarken en Zweden. In het academisch jaar 2005/2006 zorgde de Nuffic voor de plaatsing van 48 studenten.

Overige Opdrachtgevers

VSBfonds

Uit het particuliere VSBfonds worden beurzen bekostigd, die jonge afgestudeerden uit Nederland in staat stellen drie maanden tot twee jaar in het buitenland te verblijven. Geen enkel land ter wereld is uitgesloten. De opleiding hoeft ook niet te worden afgesloten met titel of graad. De beoordelingscommissie kijkt naar de kwaliteit en de originaliteit van de ingediende voorstellen. Motivatie en maatschappelijke betrokkenheid zijn belangrijke selectiecriteria. In 2006 kregen 219 studenten een beurs uit het VSBfonds. Van hen zijn er 191 nog in het verslagjaar daadwerkelijk vertrokken.

Bolashak International Presidential Scholarship Programme

Het Bolashak Programme is door de overheid van Kazachstan ingesteld om jong talent in staat te stellen in het buitenland te studeren. Het gaat om het behalen van bachelor-, master- en PhD-graden. De studiekeuze moet in overeenstemming zijn met de prioriteiten van de overheid. Afgestudeerden verbinden zich om vijf jaar te werken in een functie die de Kazachse overheid aanwijst.

Ook in 2006 vond de Nuffic geschikte studieplaatsen voor veertien Bolashak-bursalen. Het contract met Kazachstan loopt voor onbepaalde tijd.

Higher Education Commission Pakistan

De Higher Education Commission van Pakistan heeft een Overseas Scholarships Scheme, in het kader waarvan elk jaar een groot aantal jonge Pakistani naar universiteiten in andere delen van de wereld wordt gestuurd. Nederland is een van de door Pakistan geselecteerde bestemmingslanden. Het gaat voornamelijk om kandidaten die in Nederland promotie-onderzoek willen doen. De Nuffic helpt niet alleen bij plaatsing en monitoren, maar speelt ook een rol bij de beoordeling van de aanvragen. De activiteiten in 2006 leidden tot de plaatsing dan wel monitoring van 138 Pakistaanse kandidaten.

The Ford Foundation's International Fellowships Programme

Het Ford Foundation's International Fellowships Programme richt zich op zeer getalenteerde jonge mensen uit ontwikkelingslanden, die aanwijsbaar leiderschapscapaciteiten hebben. Zij dienen die in te zetten om in hun eigen land de sociale en economische gerechtigheid te bevorderen. De Nuffic treedt op als plaatsingspartners. Ze helpt bursalen om op het vasteland van Europa de juiste studieplaats te vinden. Onder de organisatorische paraplu van de Nuffic zijn twee consultants voor plaatsingen in Spanje en Portugal actief vanuit hun standplaats Granada. In 2006 werd het contract met de Nuffic verlengd. 101 bursalen werden geplaatst.

**Studenten en
docenten
internationaal
wegwijs maken**

Het aantal Nederlandse studenten dat jaarlijks voor studie of stage naar het buitenland gaat, zo laat zich uit de Mobiliteitsmonitor over 2005 afleiden, schommelt rond de 18.000. Daar staat een instroom van buiten tegenover van ongeveer 50.000 personen. De monitor voor 2006 was bij het verschijnen van dit jaarverslag nog niet gereed maar alle indicaties wezen erop dat de cijfers over het verslagjaar niet substantieel anders zullen zijn. In dit verband is de belangrijkste gebeurtenis van het jaar 2006 het voornemen van staatssecretaris Bruno Bruins om de Nederlandse studiefinanciering wereldwijd meeneembaar te maken.

Tot nog toe kunnen Nederlandse studenten die studietoelage en de bijbehorende leningfaciliteiten alleen maar in de directe omgeving van Nederland gebruiken of voor zeer specifieke studierichtingen. Aan deze meeneembaarheid is één restrictie verbonden: studenten moeten een opleiding volgen die kwalitatief evenwaardig is aan het Nederlandse equivalent. Het is aan de IB-groep, die belast is met de uitvoering van het Nederlands studiefinancieringsstelsel, om hierover te beslissen. Met de Nuffic werden principe-afspraken gemaakt over samenwerking: ze stelt haar expertise beschikbaar voor het opstellen van lijsten met opleidingen van voldoende niveau en het beoordelen van moeilijke gevallen. Een nadere uitwerking van de samenwerking staat op de agenda voor 2007.

Voorlichting en informatie

In 2006 vond de Wilweg-campagne opnieuw plaats. Daarmee wijst de Nuffic studenten in een vroeg stadium van hun opleiding op de kansen en de uitdagingen in het buitenland. Net als in 2005 had de campagne een virtuele en een fysieke poot. De virtuele poot bestaat uit de actueel gehouden website www.wilweg.nl. Studenten vinden daarop veel informatie over de meest populaire bestemmingslanden en die informatie wordt van dag tot dag geactualiseerd. Ook bevat de website veel tips over zaken als ziektekosten, de erkenning van diploma's, verzekeringen en heimwee. Studenten vinden er webplekken om ervaringen uit te wisselen. Dat is belangrijk, want uit een klanttevredenheidsonderzoek kwam naar voren dat studenten met internationale ambities sterk afgaan op de ervaringsverhalen van hun medestudenten. Uit het onderzoek bleek bovendien dat de Nuffic en de Wilweg-campagne onder studenten een bekend merk zijn geworden.

Persbericht:

10 december 2006

Internetwizard 'Naar het buitenland' online

December 2006 is de internetwizard 'Naar het buitenland' online gegaan voor het publiek. Het adres is www.europass.nl/NL/mobiliteitswizard/wizard.asp. Deze wizard is ontwikkeld onder verantwoordelijkheid van de Nuffic en helpt mensen die een verblijf in het buitenland overwegen voor studie, stage of (vrijwilligers)werk, op weg met informatie.

De wizard 'Naar het buitenland' is te vinden op de Nederlandse website van Europass (www.europass.nl). Europass is een initiatief van de Europese Commissie die bestaat uit een set documenten waarmee iemand op een heldere en eenduidige manier vaardigheden en competenties kan vastleggen. De basis van Europass is het gestandaardiseerde CV dat aangevuld kan worden met documenten over taalvaardigheid, internationale stages en diploma's. Binnen dit Europassproject heeft de Nuffic een eigen werkpakket, de wizard 'Naar het buitenland'. Dit webinstrument is behulpzaam bij het vinden van informatie over mobiliteit naar het buitenland.

De Nuffic werkt voor dit deelproject samen met de Europass-consortiumpartners: Leonardo da Vinci, IB-Groep, Colo, HBO-Raad, VSNU en het CWI. Zo wordt gewaarborgd dat er vanuit elke 'mobiliteitshoek' de juiste relevante informatie wordt aangeleverd.

Informatie vinden over studeren, stage lopen of (vrijwilligers)werk in het buitenland:

- Wil je stage gaan lopen in het buitenland?
- Wil je werkervaring opdoen in het buitenland of er vrijwilligerswerk doen?
- Wil je liever gaan studeren in het buitenland?

Op deze website vind je geen commerciële initiatieven en bemiddelaars.

Het fysieke onderdeel van de Wilweg-campagne bestaat uit de jaarlijks gepubliceerde Gids voor Studie en Stage in het Buitenland en de Nationale Week voor Studie en Stage in het buitenland, die begin oktober wordt gehouden. Daarnaast geeft de Nuffic acte de présence op studie-informatiemarkten, zoals de Studiebeurs, maar ook op evenementen als de Emigratiebeurs. Ondanks het groeiend primaat van de elektronische informatievoorziening onder de jongere generaties, blijken studenten brochures of handige informatiegidsen nog steeds zeer op prijs te stellen, zodat het gewettigd blijft dit soort printpublicaties in te zetten naast de websites. De Nationale Week voor Studie en Stage in het Buitenland wordt uitgevoerd in samenwerking met belangstellende instellingen voor hoger onderwijs die dan op de eigen campus voorlichtingsactiviteiten organiseren. In 2006 deden dertien instellingen mee tegen 35 in 2005. Op grond daarvan is het gewettigd de vraag te stellen, of zo'n specifieke week nog wel van deze tijd is en of die niet zou moeten worden vervangen door een andere vorm van campagne voeren. Het denken hierover moet zich in 2007 uitkristalliseren.

Parallel met de wilweg-activiteiten loopt de permanente Study In Holland campagne, die juist gericht is op de werving van buitenlandse studenten. De Nuffic onderhoudt de website www.studyin.nl met veel actuele informatie over leven en studeren in Nederland. Op die site staat het totale Engelstalige hoger onderwijsaanbod van Nederland. In 2006 oversteeg het aantal aangeboden cursussen en opleidingen de 1.100. Ze bestrijken het hele spectrum van kennis en kunde en ze variëren van PhD-programma's tot gespecialiseerde cursussen van enkele weken over zeer specifieke thema's. De gegevens worden door de instellingen zelf ingevoerd in een database en vervolgens actueel gehouden. Dit systeem is in 2005 ingevoerd. Uit een klanttevredenheidsonderzoek bleek dat de doelgroep voor de campagne – zowel studenten als instellingen – tevreden waren met de geboden informatie en de vormgeving van de site. Wel vroegen zij nog specifiekere informatie over opleidingen en de status van Nederlandse diploma's alsmede over de ontvangst die men in Nederland buitenlandse diplomahouders bereidt. Ook buitenlandse studenten vragen met alle waardering voor de webinformatie, toch om gegevens en achtergrondmateriaal op papier.

In 2006 werden op onderwijsbeurzen buitenlandse studenten geworven die een monitoring panel zullen vormen. Hun mening over de kwaliteit van het gebodene wordt een belangrijke toetssteen voor het beleid rond www.studyin.nl.

De Nuffic en de Wilweg-campagne zijn onder studenten een bekend merk geworden

Persbericht:

Aantal internationale opleidingen in Nederland blijft stijgen

Den Haag, 31 augustus 2006

Het aantal internationale Engelstalige opleidingen dat wordt georganiseerd door de Nederlandse HBO-instellingen en universiteiten, blijft stijgen. Voor het studiejaar 2007/2008 zijn het er 1.168, een toename van meer dan honderd vergeleken met het studiejaar 2006-2007.

Het internationale cursusaanbod bestrijkt het totale vlak van kunsten en wetenschappen. Verwacht mag worden dat ongeveer 40.000 buitenlandse studenten dit studiejaar naar ons land komen.

Dat blijkt uit het nieuwe informatiemateriaal van de permanente campagne Study in Holland, die de Nederlandse Organisatie voor Internationale Samenwerking in het Hoger onderwijs, Nuffic, in opdracht van het ministerie van OCW wereldwijd voert. Alle informatie in Nederland over internationaal Engelstalig cursusaanbod staat op CD-Rom en op de geheel vernieuwde website www.studyin.nl. Studenten kunnen hier naar een opleiding zoeken in de database. Daarnaast zijn kleinere brochures verschenen die een meer algemeen beeld geven van studeren in Nederland.

Om in het materiaal van de Study in Holland campagne vermeld te worden dienen de aanbiedende instellingen voor hoger onderwijs de 'Gedragscode voor internationale student in het Nederlandse Hoger Onderwijs' (Code of Conduct) te onderschrijven, die standaarden garandeert op het punt van onderwijskwaliteit alsmede over de ontvangst van buitenlandse studenten. Alleen kandidaten voor opleidingen die de Code of Conduct onderschrijven komen in aanmerking voor een Nederlands studievizum.

De Study in Holland campagne is onderdeel van een veel breder Nederlands beleid om de internationalisering van het hoger onderwijs te bevorderen. Naast het werven van goede studenten (en docenten) in het buitenland gaat het daarbij om onderwijs- en onderzoekssamenwerking. Een en ander is noodzakelijk om de concurrentie met het buitenland te kunnen volhouden. Bij een internationaal isolement van het hoger onderwijs komt er van de nationale ambitie om te excelleren als kenniseconomie weinig terecht.

Tot de websites behoren bovendien de op Nederlandse studenten gerichte site www.beursopener.nl en de voor buitenlandse gegadigden bedoelde www.grantfinder.nl. Naast studenten zijn internationaliseringsmedewerkers en andere intermediaire kaders een belangrijke doelgroep voor de Nuffic. Ze deelt veel informatie met deze doelgroep. Dat gebeurt door heel specifieke nieuwsbrieven, zoals Europa Expresse (oplage 1.500, vijf keer per jaar over Europese stimuleringsprogramma's) of de NPT Newsletter over institutionele samenwerking met instellingen in ontwikkelingslanden. De D&C Nieuwsbrief van de afdeling Diplomawaardering & Certificering richtte zich tot het netwerk van diplomawaardeerders in Nederland. De Nuffic E-newsletter bevat informatie die van belang is voor onderwijsmarketeers. Laatstgenoemde nieuwsbrief is de enige die uitsluitend op het internet wordt verspreid. De overige nieuwsbrieven worden ook nog in print geleverd.

De tijden dat internationalisering een zaak was van enkele specialisten, vaak nog op het centrale niveau van de instelling, zijn voorbij. Naarmate internationalisering meer opgenomen wordt in het instellingsleven van alledag, wordt de specifieke vakkennis van internationaliseringsmedewerkers verspreid over vele medewerkers wiens blik niet op het buitenland is gericht. Daarom werd besloten om het Nuffic-magazine Transfer, vakblad voor internationaliseerders, met ingang van het academisch jaar 2007/2008 in controlled circulation te laten verschijnen en af te stappen van het geldende abonnementstelsel. Cursussen en seminars – met name het Nuffic-jaarcongres, waarvan de eerste editie in 2006 plaatsvond – zijn andere middelen om deze doelgroep te bereiken. Het goed bezochte Nuffic-jaarcongres behandelde het thema “Typologieën van internationalisering”. Na het plenaire gedeelte volgden workshops die in hun thematiek dicht bij de problemen van de werkvloer bleven.

Ook in 2006 namen journalisten gemiddeld twee keer per week contact op met de Nuffic. De belangstelling was minder dan in 2005 gericht op de effecten van het nieuw ingevoerde stelsel met zijn bachelor- en mastergraden in plaats van het vertrouwde doctoraal. In plaats daarvan ging de aandacht sterk uit naar de problematiek rond visa en toelating. Dat kwam voor een belangrijk deel omdat de affaire met het kamerlid Hirsi Ali en haar Nederlanderschap sterk de aandacht trok.

Wie zich met specifieke vragen tot de Nuffic wendt, komt terecht bij een helpdesk, die in 2006 7.883 vragen beantwoordde van 7.213 personen. Dankzij een registratiesysteem kunnen de antwoorden op veel gestelde vragen worden opgenomen in de standaard-informatie. In 2006 werd gewerkt aan de invoering van een e-mail response system dat halverwege 2007 operationeel is.

Overigens werd gedurende het gehele jaar gewerkt aan een volledige vernieuwing van de Nuffic-websites en databases. Die vernieuwing zal voor meer transparantie en toegankelijkheid zorgen, zodat de bezoekers snel de gewenste informatie vinden.

Focusjaar Australië

In 2006 is, mede naar aanleiding van de viering van de vierhonderd jaar oude banden met Australië, het Focusjaar Australië georganiseerd.

In dat kader is, in nauwe samenwerking met de ministeries van OCW en Buitenlandse Zaken, een reeks activiteiten opgezet met als doel de intensivering van de samenwerking van beide landen in het hoger onderwijs, en met name het vergroten van de belangstelling van Australische studenten voor Nederland.

De derde partner in dit project was de Australische ambassade.

Tijdens het jaar is, waar mogelijk, aansluiting gezocht met andere evenementen die vanwege de 400-jaarsviering plaats hadden.

In het kader van het Focusjaar is door de Australische overheid een aantal beurzen (Endeavour Duyfken Scholarship Programme) toegekend aan Australische studenten die enige tijd in Nederland wilden studeren. Vanuit de Nederlandse instellingen is eenzelfde gebaar gemaakt maar dan in omgekeerde richting.

Belangrijke onderdelen van het Focusjaar waren verder het uitbrengen van een landenstudie, een openingssymposium voor de Nederlandse doelgroep en een bijeenkomst van Nederlandse en Australische alumni. Hoogtepunt vormde een werkbezoek van een omvangrijke Australische delegatie vanuit het hoger onderwijs aan Nederlandse zusterinstellingen. Dit laatste was mede mogelijk gemaakt door een ruimhartige subsidie, toegekend door de VOC-Commissie.

Dit werkbezoek, waarbij een groot aantal instellingen van hoger onderwijs werd bezocht, bleek bijzonder vruchtbaar. Wederzijds was het enthousiasme om bestaande werkrelaties te intensiveren, of om nieuwe verbanden aan te gaan, groot. De verwachting lijkt gerechtvaardigd dat hier zichtbare resultaten uit zullen voortvloeien. Dit laatste werd ook gerechtvaardigd tijdens de afsluiting van het Focusjaar middels een werkbezoek van een kleine delegatie vanuit Nederland aan Australië, waarbij het enthousiasme van binnen het Focusjaar participerende Australische universiteiten nogmaals werd bevestigd. Middels interviews met verschillende radiostations werd ook bij een wat breder publiek onder de aandacht gebracht welke mogelijkheden Nederland biedt voor de Australische studenten.

Ook in 2006 stond de strenge en restrictieve regelgeving voor visa en verblijfsvergunningen voor burgers van buiten de EU de internationalisering in de weg. Toch trad een verbetering op vergeleken met 2005. Dat kwam voor een belangrijk deel door het feit dat alle betrokkenen hadden geleerd om op de juiste manier om te gaan met de verkorte toelatingsprocedure voor studenten. Daardoor liep de afhandeling van de aanvragen soepeler dan in eerdere verslagjaren. Ook maakte de regering duidelijk te begrijpen dat het restrictieve toelatingsbeleid er niet toe zou moeten leiden dat ook gewenste vreemdelingen - met voor Nederland belangrijke expertise - buiten de deur gehouden werden. Het ministerie van Economische Zaken kondigde in de lente van 2006 versoepelingen aan voor de regelingen rond kenniswerkers.

Niettemin hadden de medewerkers van het Mobstacles-team ook in 2006 hun handen vol. Mobstacles staat voor mobiliteitsobstakels. De medewerkers boden informatie bij procedurele problemen. Met behulp van e-mail nieuwsbrieven, cursussen en seminars richtten zij zich op capaciteitsopbouw wat betreft het goed omgaan met de voorgeschreven procedures voor visa en verblijfsvergunningen. Ook onderhielden zij collegiale contacten met de uiteenlopende instanties die bij het verlenen van Nederlandse visa en verblijfsvergunningen betrokken zijn. In 2006 werden 1.523 vragen beantwoord. In 2005 waren dat er 1.890.

In het kader van een consortium met VSNU en Senter/Novem voert de Nuffic voor Nederland het ERA-MORE project uit dat bedoeld is om door informatievoorziening de internationale mobiliteit van wetenschappelijke onderzoekers te bevorderen. Daarbij gaat het om mobiliteit tussen de lidstaten, maar ook van buiten de Unie naar binnen. Het in 2004 gestarte project heeft een looptijd van drie jaar, zodat in 2006 al een deel van de oogst moest worden binnengehaald. ERA-MORE beschikt nu over een website die buitengewoon veel praktische informatie biedt over het leven in Nederland - denk ook aan verzekeringen, huisvesting, school voor de kinderen - en die bovendien tot een groot aantal research-vacatures toegang geeft.

De Nuffic verzorgt namens de Council on International Educational Exchange (CIEE) de aanvragen van werkvergunningen voor Nederlandse stagiairs in de Verenigde Staten van Amerika. In 2006 werden 214 stagiairs geholpen.

De afhandeling van de vragen verliep soepeler dan in eerdere verslagjaren

Al bijna twee decennia is de Nuffic op aanwijzing van het ministerie van OCW het Informatiecentrum voor de Richtlijn Algemeen Stelsel (IRAS). Elke EU-lidstaat kent zo'n centrum dat informatie geeft over de erkenning van beroepskwalificaties in de Unie, die wordt geregeld in de EU Directive for a General System (EEC/89/48). De IRAS-webpagina's kregen 80.000 bezoekers, terwijl ongeveer 300 vragen werden beantwoord.

Daarnaast is de Nuffic – eveneens in opdracht van het ministerie van OCW - het National Academic Recognition Information Centre (NARIC) van de Europese Unie. Er wordt nauw samengewerkt met de overige NARIC's die in elke EU-lidstaat te vinden zijn. Dit netwerk valt goeddeels samen met dat van de National Information Centres on academic recognition and mobility (ENIC) van de Raad van Europa en de Unesco. In 2006 werd een al eerder voorbereid besluit van de Nuffic en het Vlaamse NARIC/ENIC geformaliseerd om Nederlandse en Vlaamse graden voortaan automatisch te erkennen. Dit besluit heeft te maken met het feit dat de normen voor de kwaliteit van het hoger onderwijs in Nederland en Vlaanderen op hetzelfde niveau staan. Hetgeen ook blijkt uit het feit dat de accreditatie in handen is gelegd van de Nederlands-Vlaamse Accreditatie Organisatie (NVAO). Het besluit trad officieel in werking op 1 januari 2007.

Er is Nederland en Vlaanderen veel aan gelegen deze vormen van wederzijdse erkenning verder uit te breiden naar de rest van de EU. Eind 2005 werd al een belangrijk succes boekt, toen de NVAO samen met de Noorse, de Zwitserse, de Spaanse en de Oostenrijkse accreditatieorganisatie en de NARICs van Nederland, Vlaanderen, Noorwegen en Oostenrijk de zogenaamde Vienna Sententia ondertekenden. Zij vormden daarmee een European Consortium for the Accreditation of Higher Education (ECA) dat een belangrijke invloed kreeg op de werkzaamheden van het Nederlandse NARIC/ENIC in 2006. Zo moeten eind 2007 alle deelnemers zover zijn dat zij elkaars accreditaties zondermeer erkennen. Dit vereist veel uitwisseling van informatie. Ook was het sinds de ondertekening van de Sententia meer dan ooit noodzakelijk om collega's van NARIC/ENIC's en accreditatie-organen van de andere ECA-organen bij werkgroepen en ontmoetingen te betrekken. Bovendien begon het werk aan de ontwikkeling van een informatie-instrument dat de ECA-deelnemers kunnen gebruiken om gemakkelijk toegang te krijgen tot elkaars databanken, analyses en beslissingen. Het uiteindelijke doel is en blijft een open Europese erkenningsruimte.

In 2006 organiseerde de Nuffic een NARIC-conferentie voor werkgevers, omdat zij steeds meer te maken krijgen met graden en diploma's uit andere Europese landen.

De participatie in het Informatiecentrum Geesteswetenschappen Nederland Vlaanderen hield ook in 2006 het actueel houden van een zeer uitgebreide website in.

Enkele NARIC's vormden een European Consortium for the Accreditation of Higher Education (ECA)

Al sinds het eind van de jaren vijftig van de vorige eeuw is de Nuffic verreweg het belangrijkste Nederlandse kenniscentrum op het gebied van diplomawaardering en onderwijsvergelijking. Daarnaast spelen Adviescentra voor Onderwijs en Beroep een belangrijke rol in de diplomawaardering, waarbij de Nuffic als achtervang en expertisecentrum fungeert voor de lastiger gevallen. Met behulp van extranet werd de informatievoorziening binnen het landelijk netwerk van diplomawaardeerders bij vooral hoger onderwijsinstellingen verder geactualiseerd en uitgebreid. Een belangrijk hulpmiddel daarbij is het ook via dit voor buitenstaanders niet toegankelijke extranet te benaderen Handboek Diplomawaardering in Nederland. Ook dit Handboek is in het verslagjaar verder uitgebreid. Wie er dan nog niet uitkomt, kan zich richten tot een helpdesk.

Tegelijkertijd waardeert de Nuffic diploma's en graden in opdracht van instellingen voor hoger onderwijs. In 2006 werden 8.000 diplomawaarderingen afgegeven. De landen top-5 ziet er voor 2006 als volgt uit: Nigeria, Pakistan, de Verenigde Staten van Amerika, Kameroen en China. Elk daarvan vereist bijzondere aandacht, omdat er voor diploma's en graden nu eenmaal geen vaste wisselkoersen bestaan. Toch heeft de klant er recht op om binnen afzienbare tijd een behoorlijk afgewogen en zorgvuldig opgesteld advies te ontvangen. Voor 2006 werd de ambitie opgesteld om 70% van de aanvragen binnen drie weken te hebben afgewerkt en 90% binnen vier weken. Die ambitie werd bereikt.

Een bijzondere gebeurtenis in het verslagjaar was de uitreiking van de vijftienduizendste diplomawaardering in het kader van de IDW-structuur, de internationale diplomawaarderingsstructuur. IDW staat voor Internationale Diplomawaardering en wordt gevormd door twee expertisecentra (Nuffic en Colo) en de Centra voor Werk en Inkomen (CWI's). De CWI's geven informatie over het verkrijgen van een diplomawaardering en vaak vragen zij namens de diplomabezitter een diplomawaardering aan bij de IDW-structuur. De waardering zelf wordt opgesteld door een expertisecentrum voor diplomawaardering. Nuffic en Colo zijn daartoe aangewezen door de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Colo is de vereniging van kenniscentra beroepsonderwijs bedrijfsleven en is deskundig inzake buitenlandse diploma's van het secundair beroepsonderwijs en de volwasseneneducatie. Inzake het algemeen vormend onderwijs en het voorbereidend beroepsonderwijs en buitenlands hoger onderwijs stelt de Nuffic de diplomawaarderingen op. Zulke diplomawaarderingen zijn vooral interessant als men de arbeidsmarkt op wil of zich nog aan het oriënteren is. In totaal werden in dit kader in 2006 3.000 waarderingen uitgebracht.

Regelmatig worden valse bescheiden ter waardering aangeboden. Het aantal neemt de laatste jaren toe. Om die reden ontwikkelde een Nuffic-medewerker zich gedurende het verslagjaar mede door het volgen van een opleiding aan de Nederlandse Politie Academie te Zutphen tot specialist op het gebied van de herkenning van vervalsingen. Een belangrijk hulpmiddel is dan een databank, die idealiter voorbeelden zou moeten bevatten van alle echte getuigschriften in de wereld, alsmede informatie over de echtheidskenmerken die niet meteen met het blote oog te zien zijn. Die wordt nu door de IB-Groep met advies van de Nuffic opgebouwd.

Over de vervalsingsproblematiek organiseerde de Nuffic voor het hoger onderwijs in november 2006 een landelijke studiedag, waarop ook vervalsingsspecialisten van de politie hun kennis met de aanwezigen deelden.

Samen met de IB-Groep onderhoudt de Nuffic de website www.diplomamills.nl met informatie over niet-geaccrediteerde instellingen die tegen betaling diploma's en graden verstrekken. Die website is ook bedoeld ter waarschuwing aan naïeve personen die denken

dat een bij zo'n instelling gekocht diploma bruikbaar is om op het werk promotie te maken. Het behoort tot de hoofdtaken van de Nuffic wereldwijd de juiste informatie te verstrekken over het karakter en de achtergrond van het Nederlands hoger onderwijs, zodat men overal ter wereld de kwaliteit van de hier verzorgde opleidingen en het niveau van de diploma's en graden op de juiste waarde kan schatten. Een belangrijke doelgroep zijn dan vanzelfsprekend de diplomawaardeerders en onderwijsvergelijkers in andere landen. Daarom participeert de Nuffic actief in hun netwerken.

De betekenis van dit werk neemt de laatste jaren toe. Vanwege de succesvollere internationale marketing van Nederlandse hoger onderwijsproducten neemt het aantal personen dat met Nederlandse diploma's of graden in eigen land carrière wil maken toe. Zij hebben er recht op dat de instanties adequaat geïnformeerd zijn over de voortreffelijke kwaliteit van het Nederlands hoger onderwijs en de capaciteiten die men op grond van een Nederlandse graad of diploma mag verwachten.

Nederlandse instellingen voor hoger onderwijs kunnen daarbij helpen door hun diplomahouders een in het Engels gesteld diploma-supplement met achtergrondinformatie over de opleiding te verstrekken. Gediplomeerden die niet over zo'n supplement beschikken, kunnen door de Nuffic een zogenaamde diplomabeschrijving laten vervaardigen. Er werden in 2006 280 beschrijvingen opgesteld.

Overigens deelt de Nuffic haar expertise op het gebied van diplomawaardering en onderwijsvergelijking graag met anderen. Ook in 2006 werd in binnen- en buitenland weer een aantal cursussen en workshops gegeven over uiteenlopende thema's binnen dit vakgebied, van het gebruik van het Handboek en de basisprincipes voor een verantwoorde diplomawaardering tot meer specifieke zaken als de al genoemde vervalsingsproblematiek.

Het vakgebied Diplomawaardering en Onderwijsvergelijking is de laatste jaren sterk in ontwikkeling. Dat komt door de opkomst van 'competenties' als meetinstrument, die een steeds grotere rol beginnen te spelen naast en soms in plaats van het tot dan gebruikelijke leerstofgerichte denken.

Wanneer men diploma's waardeert op grond van competenties, beschrijft men wat iemand op grond van dit document zou horen te kunnen en niet wat hij zou horen te weten. Dit vereist ontwikkeling van een nieuw vocabulaire of vakjargon en het hanteren van andersoortige concepten dan tot nog toe gebruikelijk was.

In dat kader leverde de Nuffic net als in het voorafgaand verslagjaar een bijdrage aan het International Action Project for Recognition of competencies van de EU, in de wandeling wel aangeduid als het 'Tuning Project'. In 2006 werd een begin gemaakt met het toetsen van de resultaten van dit project op bruikbaarheid voor diplomawaardeerders. Dit zal uitmonden in aanbevelingen tot verbetering. Het project wordt in 2007 afgerond.

Regelmatig worden valse bescheiden
ter waardering aangeboden

Elders en eerder verworven competenties

De Nuffic is al enkele jaren actief op het gebied van de EVC, de elders en eerder verworven competenties. Het gaat daarbij om de ontwikkeling van portfolio's, waarin verifieerbare gegevens staan over de competenties die de houders van deze portfolio's in de loop van hun professionele leven – dus buiten de formele opleidingen om – hebben ontwikkeld. Tegelijkertijd moeten dan internationaal geaccepteerde standaarden worden opgesteld om deze portfolio's op hun daadwerkelijke waarde te schatten. Daarbij kan dan een assessment een rol spelen. In 2006 zette de Nuffic een experiment voort, waarbij met medisch geschoolde buitenlanders zulke portfolio's werden opgesteld. Met het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport werd een convenant gesloten, waardoor voor het erkennen van buitenlandse medische diploma's, graden en beroepstitels een assessment procedure een centrale rol gaat spelen.

De meeste instellingen voor hoger onderwijs werven actief studenten in het buitenland. Dat in 2006 iets meer dan 1.100 internationale cursussen in het Engels werden aangeboden en dat dit aantal al enkele jaren toeneemt, geeft aan, welke betekenis er aan deze vorm van internationalisering gehecht wordt. Naast het werven van studenten en (jonge) onderzoekers speelt het aanbieden van consultancy, de franchising van curricula of het op bestelling inrichten van hogere opleidingen in andere landen een groeiende rol. Gezamenlijke opleidingen, waarbij studenten beurtelings aan een Nederlandse en een buitenlandse instelling studeren, zijn eveneens een veelbelovend model. Deze vormen van samenwerking krijgen, nu het aantal buitenlandse studenten zijn verzadigingspunt begint te bereiken, groeiende aandacht. In 2006 waren het bij elkaar ongeveer 40.000.

Dit zijn geen activiteiten die worden ondernomen met winstoogmerk. Het Nederlands hoger onderwijsbestel is verplicht zich te internationaliseren, wil Nederland in staat zijn een concurrerende kenniseconomie te zijn en te blijven. In 2006 werd hard gewerkt aan de ontwikkeling van een internationaal hoger onderwijs-'merk' voor Nederland. Deze zogenaamde 'branding' leidt er toe dat een beeld wordt geschapen van het Nederlands hoger onderwijs, waarin juist de beste en meest unieke karaktertrekken naar voren worden gebracht. Het brandingproject wordt uitgevoerd in nauwe samenwerking met een klankbordgroep, waarin het ministerie van OCW en de koepelorganisaties van het hoger onderwijs zijn vertegenwoordigd.

Daarnaast dient het Nederlands hoger onderwijs zich internationaal te presenteren, virtueel op het internet en fysiek door daar te zijn, waar mensen met internationale studie- en onderzoeksambities zich vertonen. In de praktijk zijn dat onderwijsbeurzen voor studie en stage in het buitenland en andere vergelijkbare bijeenkomsten. Bovendien heeft Nederland in de meest kansrijke gebieden echte loketten nodig. Nevenvestigingen met een staf die zich geheel richt op werving en het leggen van contacten tussen Nederlandse onderwijskringen en die in het werkgebied. Deze nevenvestigingen heten Netherlands Education Support Offices (Neso's) en hun aantal zal een stevige uitbreiding ondergaan. Aanvankelijk onderhield de Nuffic Neso's in Jakarta, Beijing en Taipei. Eind 2005 kwam daar een vestiging in Ho Chi Minh Stad (Vietnam) bij, die in februari 2006 officieel werd geopend, en eind 2006 werd Neso Mexico (stad) operationeel. Op het programma staan vestigingen in Sao Paulo, Bangkok, Kuala Lumpur, Moskou en Delhi. Zij kunnen worden opgericht dankzij de financiële steun van het ministerie van OCW.

Geen activiteiten die worden
ondernomen met winstoogmerk

Gedragcode geeft buitenlandse studenten zekerheid

In 2006 kreeg een gedragscode effect die de instellingen zelf ontwikkeld hadden en die buitenlandse studenten garanties biedt voor een behoorlijk niveau van onderwijs en sociale opvang. De overheid besloot om alleen maar studievisa te verstrekken aan studenten die zich inschrijven bij een instelling die de code onderschreven heeft. Dat is een vorm van consumentenbescherming. De Nuffic onderhield ook in 2006 in opdracht van het ministerie van OCW een website met informatie en tips voor ontevreden buitenlandse studenten. De site helpt deze studenten bezwaar te maken en in beroep te gaan bij klachteninstanties. Het aantal bezoekers was aanmerkelijk lager dan in het studiejaar 2003/2004.

Persbericht:

Den Haag, 27 februari 2006

Vietnamese Vice-Minister van Onderwijs opent Nederlands onderwijskantoor in Ho Chi Minh Stad

De Vietnamese Vice-Minister van Onderwijs prof. dr. Nguyen Tan Phat opent op woensdag 1 maart een Netherlands Education Support Office (Neso) in het hart van Ho Chi Minh Stad. Direct na de openingsceremonie begint een seminar over Nederlands-Vietnamese samenwerking in het hoger onderwijs. Vice-Minister Nguyen en drs. S.P. van den Eijnden, voorzitter van de Nederlandse Organisatie voor Internationale Samenwerking in het Hoger Onderwijs (Nuffic), houden daar speeches.

De Nuffic richt in opdracht van het Nederlandse ministerie van OCW zulke Netherlands Education Support Offices op in landen, waar veel studenten interesse tonen voor hogere opleidingen in Nederland en waar daarnaast kansen liggen voor Nederlandse universiteiten en hogescholen op het gebied van consultancy, franchising van opleidingen en andere vormen van onderwijs- en onderzoekssamenwerking. Met het oog op buitenlandse studenten bieden de Nederlandse instellingen voor hoger onderwijs nu al meer dan 1.100 cursussen en opleidingen in het Engels aan.

In China, Taiwan en Indonesië zijn de Netherlands Education Support Offices al stevig verankerd. Het kantoor in Vietnam is het vierde in de rij. De komende twee jaar worden er kantoren opgericht in Mexico, Rusland, Brazilië, India, Thailand en Maleisië.

Netherlands Education Support Offices zijn overzeese vestigingen van de Nuffic met als hoofddoel het promoten in meest brede zin van het Nederlands hoger onderwijs. Zij geven voorlichting over studiemogelijkheden in Nederland en helpen instellingen voor hoger onderwijs in hun omgeving om vruchtbare contacten te leggen in Nederland. In de meeste gevallen is de directeur uit Nederland afkomstig maar bestaat de staf uit lokale deskundigen, vaak met een studie-achtergrond in Nederland.

Op het moment komen jaarlijks ongeveer 40.000 buitenlandse studenten voor kortere of langere tijd in ons land studeren. Er zijn ongeveer 900 studenten uit Vietnam. Dankzij de snelle economische ontwikkeling van het land ontstaat er nu een middenklasse die graag wil investeren in de toekomst van hun kinderen. Omdat de Nederlands-Vietnamese onderwijssamenwerking meer dan dertig jaar oud is en ons land en onze exportproducten vanouds een goede reputatie hebben, liggen er ook voor het Nederlands hoger onderwijs grote kansen.

De meeste Nederlandse universiteiten en hogescholen werven actief in het buitenland, omdat onderwijsinstellingen die zich op nationaal niveau isoleren, wetenschappelijk en onderwijskundig snel achterop raken. Wie buitenlandse studenten en onderzoekers welkom heet, kan gemakkelijker toetreden tot internationale onderwijs- en onderzoeksnetwerken en het niveau van het onderwijs en onderzoek verhogen. Dat is noodzakelijk voor de internationale concurrentiekracht van de Nederlandse kenniseconomie.

Er vond een voorbereidende missie naar Brazilië plaats. Op grond van de bevindingen werd vastgesteld dat de vestiging van een Neso in Sao Paulo gewettigd is, maar dat de kansen er niet liggen op het gebied van studentenwerving. Er zijn echter goede mogelijkheden voor het leveren van andere producten en diensten van het hoger onderwijs. De beide missies naar de Russische Federatie leerden echter dat een te stichten Neso Moskou juist niet de werving van studenten moest veronachtzamen. Op initiatief van de Nederlandse ambassade in Seoul is bovendien een haalbaarheidsstudie gedaan met betrekking tot een actievere marketingstrategie in Zuid-Korea.

Neso's zijn ingebed in de mondiale marketingstrategie van de Nuffic. Ze hebben allemaal een eigen website die de algemene informatie over het Nederlands hoger onderwijs, zoals die bijvoorbeeld te vinden is op de site www.studyin.nl, zodanig aanbiedt dat zij relevant is voor het werkgebied. Brochures, flyers en cd-roms vormen een aanvulling op dit complex van informatie. Vanuit de sites van de Nuffic en de Neso's kan uiteraard worden doorgeklikt naar de websites van de instellingen zelf.

Daarmee vergelijkbaar is de gezamenlijke aanwezigheid van Nederlandse instellingen voor hoger onderwijs op overzeese onderwijsbeurzen. Als er voldoende belangstelling is, zorgt de Nuffic, die dan met een eigen stand aanwezig is, voor een gezamenlijke presentatie op een Holland-straat of -plein. Zo versterken de instellingen elkaars impact, terwijl zij toch hun eigen sterke punten kunnen presenteren.

Samen met de zusterorganisaties British Council, EduFrance en de Deutscher Akademischer Austauschdienst (DAAD) verzorgt de Nuffic een Europese marketing voor het hoger onderwijs. Dat gebeurt daar waar een gezamenlijke Europese presentatie een toegevoegde waarde biedt in de concurrentiestrijd van ons werelddeel met voornamelijk de Verenigde Staten van Amerika en Australië. Overigens begint ook China zich als internationaal werver van studenten te manifesteren.

Na een geslaagd experiment in 2005 vonden in Bangkok en New Delhi European Higher Education Fairs (EHEF's) plaats met daaraan gekoppeld Asian Link conferenties om universitaire bestuurders uit Europa en Azië bij elkaar te brengen. De komende jaren worden er nog vijf EHEF's georganiseerd. Opdrachtgever is de Europese Unie.

In 2006 is veel aandacht besteed aan het op touw zetten van een alumni beleid. Het is in Nederlands belang, dat de instellingen voor hoger onderwijs contact blijven onderhouden met hun afgestudeerden. Vaak hebben zij daartoe al eigen wereldwijde alumni-netwerken opgericht, die sterk disciplinegericht zijn. Daarnaast zijn er nationale alumni associations die personen met een Nederlandse graad of diploma in een enkel land verenigen. Deze organisaties spelen vaak al een wezenlijke rol bij de informatievoorziening over studiemogelijkheden in Nederland. Ook fungeren de leden soms als informele ambassadeurs van Nederland, en de Nederlandse producten en diensten. Er zijn verscheidene rollen die versterkt kunnen worden. Zo zouden alumni associations en hun websites een uitstekende liaison-functie kunnen vervullen met het Nederlands bedrijfsleven. Te denken valt bijvoorbeeld aan vacaturesites. Er valt veel voor te zeggen, als Nederlandse bedrijven voor hun personeel in andere landen op zoek gaan naar mensen met een Nederlandse studie-achtergrond.

“Mexico biedt het Nederlands hoger onderwijs grote kansen”

Maureen van der Meché is kwartiermaakster en eerste directeur van Nuffic's Netherlands Education Support Office in Mexico City dat sinds de herfst van 2006 operationeel is. Wat is haar achtergrond? Maureen vertelt: “Ik heb toegepaste onderwijskunde gestudeerd aan de Universiteit Twente. Ik heb ook de NIMA-opleidingen marketing A en B gedaan en mijn opleiding tot vertaler Spaans heb ik net niet af kunnen maken, omdat ik in Mexico tot directeur benoemd werd. Ik heb altijd wat met Latijns Amerika gehad. Mijn afstudeerproject heb ik gedaan in Boliva aan de Universidad Mayor de San Simon in Cochabamba. Die universiteit werkte al lang samen met het ITC, het International Institute for Geo-Information Science and Earth Observation in Enschedé en ik heb onderzoek gedaan naar de kwaliteit van de internationale samenwerking.

Het zijn het continent van Zuid-Amerika en de mentaliteit van de mensen die mij bijzonder aanspreken”.

Niettemin aanvaardde Maureen na haar afstuderen een werkring in Nederland. Eerst trad zij in dienst van de Vakopleiding Transport en Logistiek. In 2003 stapte zij over naar de Nuffic om daar leiding te geven aan een pilot project dat zou moeten leiden tot certificering van non-degree-opleidingen. In 2006 volgde haar benoeming tot directeur van het Neso in Mexico. Dat bleek in meer dan één opzicht een tropenbaan. Toen Van der Meché in Mexico aankwam, moest zij eerst grote problemen rond de huisvesting van het nieuwe kantoor oplossen. “Ik heb besloten de band met de oorspronkelijke huisbaas te verbreken. We zijn verhuisd naar een veel beter kantoor van een andere vastgoedondernemer. De eerste maanden ben ik met heel veel praktische zaken bezig geweest: het juiste kantoormeubilair kopen, onze werkruimtes op een goede manier indelen, opdracht geven tot een verbouwing en daarna toezicht houden op de werkzaamheden, wat heel erg noodzakelijk bleek. Ik moest de juiste verzekeringen afsluiten. Ik moest een server kiezen.

Tegelijkertijd – en dat is heel hoopgevend – wisten de Mexicanen ons kantoor meteen te vinden. Er kwam meteen al een verzoek van de La Salle universiteit om presentaties te geven. Ook wisten studenten ons direct te vinden. Wij zijn meteen gaan netwerken met het ministerie van Onderwijs en belangrijke organisaties, zoals CONACyT en ANUES. Dat zijn de Consejo Nacional de Ciencias y Tecnología en de Asociación Nacional de Universidades y Escuelas Superiores. Die zijn zo ongeveer vergelijkbaar met de NWO en de VSNU. Natuurlijk hebben wij ook heel goede contacten gelegd met de Nederlandse ambassade in Mexico. Met de hulp van de ambassade hebben wij in september bijvoorbeeld een bijeenkomst georganiseerd voor sleutelfiguren in het hoger onderwijs om kennis te maken en om ons voor te stellen. Dat was heel succesvol.

Mexico biedt het Nederlands hoger onderwijs grote kansen. Om te beginnen heeft het land een heel ambitieuze en ook heel jonge bevolking. De cultuur van veel studenten is heel prestatiegericht. Degenen onder hen die naar het buitenland gaan, zijn in het algemeen heel gedreven. Uiteraard is men nogal georiënteerd op een studieverblijf in de Verenigde Staten maar je ziet nu dat de belangstelling voor Europa toeneemt. Mexico biedt veel perspectief”.

Er bestaan wel grote verschillen in kwaliteit tussen de verschillende instellingen. Ook zijn er grote verschillen in kennisniveau van de Engelse taal. Er zijn veel instellingen van laag niveau; aan de andere kant stelt een instelling als de technische universiteit van Monterey een studieperiode in het buitenland verplicht. Ook de collegegelden verschillen sterk: aan de beste particuliere universiteiten betaal je snel vier tot vijfduizend dollar per kwartaal. Wie dat weet op te brengen, kan ook naar het buitenland gaan en dat versterkt de Nederlandse concurrentiepositie.

Neso's zijn ingebed in de mondiale marketingstrategie van de Nuffic

Bedrijfsvoering

2006 was voor de Nuffic een cruciaal jaar. De organisatie nam afscheid van haar vertrouwde structuur om zich geheel te reorganiseren. Een indeling naar werkterrein – ontwikkelingssamenwerking, internationalisering, marketing en diplomawaardering – maakte plaats voor een indeling naar werksoort. Tegelijkertijd mocht het kwaliteitsbeleid van de Nuffic daar op geen enkele wijze onder lijden. Beide doelstellingen zijn gehaald.

Bedrijfsvoering en de stakeholders

Voor het handhaven van een behoorlijke dienstverlening is het noodzakelijk om nauw voeling te houden met de stakeholders in de omgeving van het bedrijf. Alleen zo kan immers een correct beeld ontstaan van de indruk die de organisatie maakt en hoe haar dienstverlening werkelijk wordt gewaardeerd. Het bestuur van de Nuffic heeft daartoe in 2005 gesprekken gevoerd met bestuurders uit het hoger onderwijs, vertegenwoordigers van de overheid, collega's uit het buitenland en met tal van deskundigen. Op grond daarvan is een strategisch kader opgesteld dat ook door de Raad van Toezicht met instemming werd begroet. Over dit strategisch karakter is vervolgens uitvoerig van gedachten gewisseld met vertegenwoordigers van studenten en overheid en met vertegenwoordigers van de koepelorganisaties van het hoger onderwijs, de VSNU, de HBO-raad, Paepon en FION.

Dit strategisch kader is de leidraad voor het functioneren van de Nuffic op alle niveaus. Bij veel activiteiten, zoals cursussen, trainingen, presentaties en evenementen toetst de Nuffic aan de hand van enquêtes onder de doelgroep, hoe de desbetreffende dienst werd gewaardeerd. De antwoorden vormen een belangrijke grondstof voor het kwaliteitsbeleid. In 2007 wordt onder de stakeholders van de Nuffic een klanttevredenheidsonderzoek gehouden, waarvan de resultaten zullen worden gepubliceerd.

Governance

De Nuffic toetst de transparantie en de integriteit van haar bedrijfsvoering zoveel mogelijk volgens de richt- en gedragslijnen van de HBO branchecode governance. Dit jaarverslag geeft aan, op welke wijze aan een en ander invulling wordt gegeven.

Verantwoording aan de Raad van Toezicht

In dit jaarverslag wordt nog niet ingegaan op het risicobeleid van de Nuffic en het gehanteerde kwaliteitszorgsysteem. Beide onderwerpen zijn in de begroting van 2007 opgenomen zodat bij het jaarverslag 2007 hier wel over kan worden gerapporteerd.

Reorganisatie van de Nuffic

Gedurende het gehele jaar 2006 werd een grote reorganisatie van de Nuffic voorbereid, die met ingang van 1 januari 2007 zijn beslag kreeg. Doel van deze reorganisatie was de Nuffic klantvriendelijker te maken, transparanter en meer aangepast bij de eisen van de eenentwintigste eeuw.

De Nuffic was sinds jaar en dag georganiseerd naar werkgebieden. Ze kende tot aan het eind van het verslagjaar afdelingen Ontwikkelingssamenwerking, Internationalisering, Diplomawaardering & Certificering, Internationale Marketing & Communicatie. Deze indeling was zinnig zolang de Nederlandse universiteiten en hogescholen de eigen internationalisering ondergebracht hadden bij specialisten op dezelfde werkterreinen. Inmiddels is de internationalisering op het niveau van de instellingen zo geïntegreerd dat er van zulke specialistische posities geen sprake meer is. Steeds meer functies op de instellingen hebben een internationaal of een internationaliseringsaspect, waarbij de indeling in expertisegebieden die de Nuffic hanteert, van mindere betekenis is. Vandaar dat de Nuffic er voor koos om af te stappen van de vertrouwde indeling en te kiezen voor een organisatie naar werksoort. De nieuwe Nuffic kent vier directies: Communicatie, Capaciteitsopbouw & Beurzen, Kennis & Innovatie en Bedrijfsvoering. Door deze indeling kan optimaal gebruik gemaakt worden van de kennis, kunde en ervaring binnen de Nuffic. Dankzij de nieuwe organisatiestructuur zijn de verschillende soorten expertise binnen het bedrijf immers bij elkaar gebracht, zodat synergie noodzakelijk wordt. In de oude situatie was expertise vaak in geïsoleerde plukjes over het gehele bedrijf verdeeld.

De reorganisatie ging niet met een inkrimping van de organisatie gepaard en de meeste medewerkers behouden hun takenpakket. Het is de bedoeling dat met de nieuwe organisatievorm verkokering wordt tegengegaan. In de nieuwe situatie zullen veel meer werkrelaties ontstaan die de grenzen van de directies overstijgen.

De Nuffic heeft per 1 januari 2007
een reorganisatie doorgevoerd

Scholing

In 2006 is het scholingsbudget - ruim 2% van de personele lasten - geheel besteed. Het geld is voor een belangrijk gedeelte ten goede gekomen aan trainingen rond competentie management dat in maart 2006 bij de Nuffic werd ingevoerd. Competenties zijn nu belangrijke criteria voor de selectie en de beoordeling van het personeel. In de herfst van het verslagjaar werd een interactief softwarepakket in gebruik genomen, waarmee op eenvoudige wijze een competentiescan kan worden gemaakt. Dat is zowel voor leidinggevenden als personeelsleden een handig instrument voor het voeren van functioneringsgesprekken. Deze gesprekken worden gevoerd aan de hand van een in alle geledingen van de Nuffic ingevoerd formulier, zodat er meer uniformiteit komt in de verslaggeving.

Naast de trainingen competentie management zijn er door verscheidene medewerkers specifieke vakgerichte opleidingen gevolgd.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim is ten opzichte van 2005 gedaald tot 3,2%. Vergeleken met 2003 is het ziekteverzuim gehalveerd. Dit heeft mede te maken met het feit dat in 2006 enkele langdurig zieken uit dienst traden. Het hoge percentage in 2003 was de directe aanleiding om zich vanaf 2004 meer te concentreren op een ziekteverzuimbeleid. De leidinggevenden besteden sinds die tijd extra aandacht aan bestrijding van het ziekteverzuim; zij stellen zich ook actief op bij de verzuimbegeleiding; daarnaast functioneert het sociaal medisch overleg, drie maal afgelopen jaar, goed.

Rijksbrede Benchmark

Op 1 januari 2006 sloot de Nuffic zich aan bij de Rijksbrede Benchmark Groep. De bedrijfsvoering van de Nuffic is in het najaar door een team van externe onderzoekers onderzocht. Het onderzoek heeft plaatsgevonden aan de hand van het INK-management model. Het rapport naar aanleiding van het onderzoek zal in het voorjaar van 2007 gereedkomen en op de website worden geplaatst.

De mensen van de Nuffic: cijfers

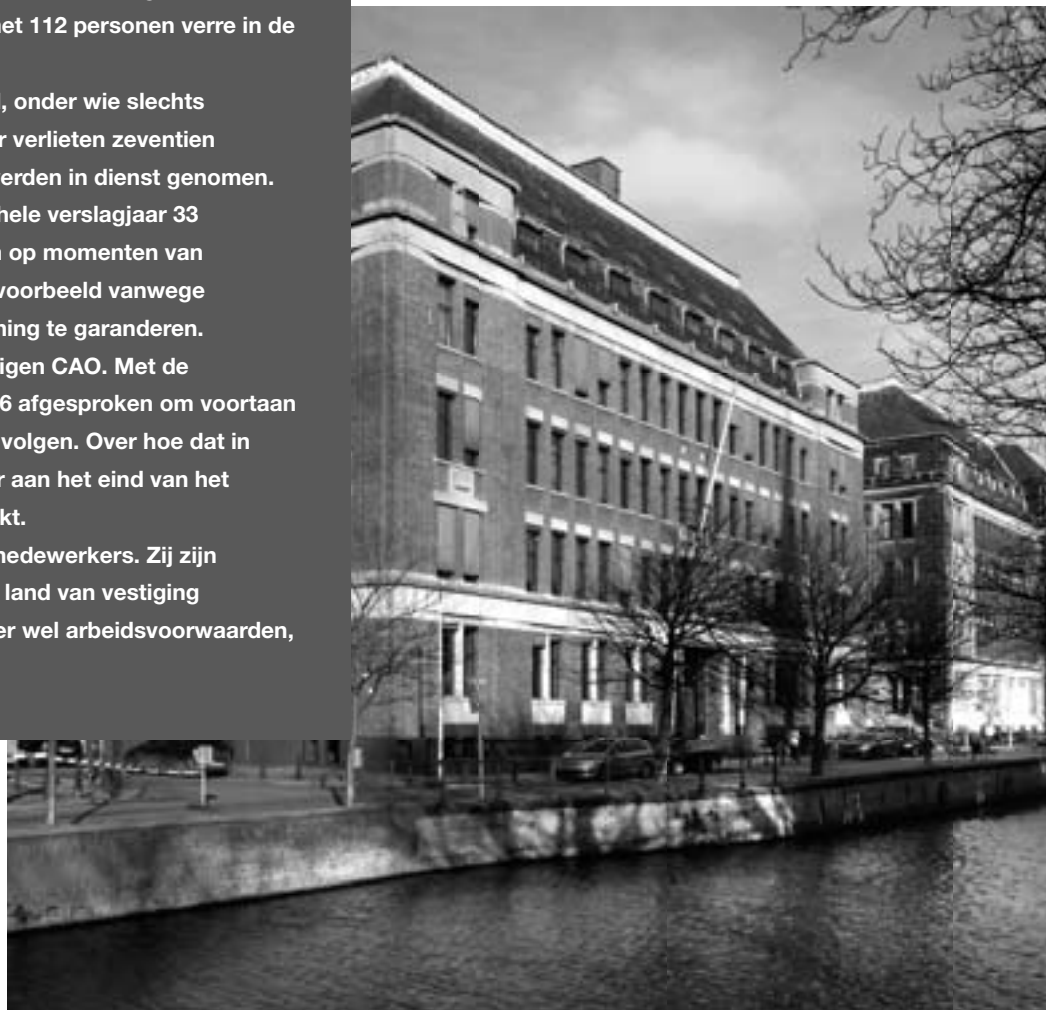
Eind 2006 telde het hoofdkantoor van de Nuffic in Den Haag 184 werknemers. De vrouwen waren onder hen met 112 personen verre in de meerderheid. Er waren 72 mannen in dienst.

Van deze staf werkten 96 personen in deeltijd, onder wie slechts zeventien mannen. Gedurende het verslagjaar verlieten zeventien collega's de organisatie. Veertien personen werden in dienst genomen.

Daarnaast stelde de Nuffic gedurende het gehele verslagjaar 33 medewerkers aan op een uitzendcontract om op momenten van extra drukte of tijdelijk personeelsgebrek, bijvoorbeeld vanwege zwangerschapsverlof, een goede dienstverlening te garanderen.

De Nuffic kent al sinds een aantal jaren een eigen CAO. Met de werknemersorganisaties werd in oktober 2006 afgesproken om voortaan de CAO van de Nederlandse universiteiten te volgen. Over hoe dat in de praktijk moet worden ingevuld, was echter aan het eind van het verslagjaar nog geen overeenstemming bereikt.

Bij de Neso's werkten in 2006 gemiddeld 27 medewerkers. Zij zijn aangesteld op arbeidsvoorwaarden die in het land van vestiging gebruikelijk zijn. De directeuren hebben echter wel arbeidsvoorwaarden, zoals die in Nederland gebruikelijk zijn.

Nuffic directies per 1 januari 2007

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Algemeen

De Stichting Nuffic is een stichting naar Nederlands recht met als statutaire naam "Stichting Nuffic, Nederlandse Organisatie voor Internationale Samenwerking in het Hoger Onderwijs en Onderzoek", gevestigd aan de Kortenaerkade 11, 2518 AX 's-Gravenhage, ingeschreven bij de Kamer van Koophandel Haaglanden onder nummer 41150085.

De Nuffic-organisatie wordt voor ruim 80% gefinancierd door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en dat van Buitenlandse Zaken.

De verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden in het kader van de generieke subsidie tussen deze ministeries en de Stichting Nuffic is in hoofdlijnen vastgelegd in een bestuurlijke overeenkomst voor de periode 1 juli 2005-2007. Jaarlijks worden nadere operationele afspraken gemaakt.

Op de generieke subsidie zijn de in 2005 voor de Nuffic vastgestelde subsidievoorwaarden van toepassing (BVH/BHO-2005/196731 M d.d. 22 december 2005). Hetgeen gebruikelijk is in een cyclus van jaarlijkse subsidiëring is in deze voorwaarden opgenomen.

Aan doelsubsidies kunnen specifieke subsidievoorwaarden verbonden zijn en hierover wordt vaak separaat verantwoording afgelegd.

De activa en passiva zijn, voor zover niet anders vermeld, opgenomen tegen de nominale waarde.

Stelselwijziging

In de jaarrekening 2005 is het onderscheid gemaakt tussen kort- en langlopende verplichtingen in het kader van de programma-uitvoering. In de jaarrekening 2006 zijn de toekomstige programmaverplichtingen weer in de balans opgenomen en niet meer in "niet in de balans opgenomen verplichtingen en activa". Dit omdat de programmaverantwoordingen vanaf 2006 geïntegreerd zijn in de jaarrekening en deze wijze van presenteren het inzicht voor de programmadonoren vergroot.

Voor de stelselwijziging geldt dat de vergelijkende cijfers 2005 dienovereenkomstig zijn aangepast. De stelselwijziging heeft geen invloed gehad op de aard en de omvang van het resultaat.

Vaste activa

De waardering van de vaste activa vindt plaats op basis van historische kostprijs, onder aftrek van afschrijvingen. Afschrijvingen zijn berekend volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur. De gehanteerde afschrijvingstermijnen verschillen per soort activa en zijn in overeenstemming met de algemeen aanvaarde normen.

De afschrijving is in jaren voor:

Computerapparatuur en software	3 jaar
Overige apparatuur	5 jaar
Meubilair	10 jaar
Installaties gebouw	15 jaar
Gebouw	40 jaar

Verplichtingen

Programmaverplichtingen opgenomen in de balans betreffen de korte termijn verplichtingen per balansdatum. De lange termijn programmaverplichtingen zijn opgenomen onder de "niet in de balans opgenomen verplichtingen en activa". De verplichtingen opgenomen aan de debetzijde van de balans betreffen de vorderingen op de donoren. De verplichtingen aan de creditzijde van de balans betreffen de aan de instellingen te betalen bedragen voor uitvoering van de programma's.

Voorziening uitkeringen na ontslag

De voorziening uitkeringen na ontslag wordt gevormd ter dekking van de kosten die verband houden met ontslagen medewerkers. De hoogte van de voorziening is bepaald op basis van een maximaal mogelijke verplichting aan de per balansdatum ontslagen medewerkers.

Resultaat

De baten en lasten zijn toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Om te voldoen aan de eisen van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving worden programma's die niet voor rekening en risico van de Nuffic worden uitgevoerd niet meer verwerkt via de staat van baten en lasten, maar alleen via de balans. Het gaat daarbij om die programma's die de Nuffic uitvoert namens de minister of waar de Nuffic fungeert als "administratiekantoor" en daarmee geen financieel risico loopt met betrekking tot de besteding van de ter beschikking gestelde gelden.

Voor de programma's die wel voor rekening en risico van de Nuffic worden uitgevoerd, geldt dat die bedragen zijn opgenomen die ten laste van de programmaovereenkomsten met verschillende donoren tot afrekening hebben geleid. Onder de baten staan de bedragen die door de donor ter beschikking zijn gesteld. Onder de lasten staan de bedragen die met de instellingen c.q. bursalen zijn afgerekend. Baten en lasten zijn gelijk omdat de Nuffic op grond van de bepalingen in de overeenkomst, op het moment van afrekening met de belanghebbende de baten van de donor activeert.

Balans

x €1.000	2006	2005*
ACTIVA		
1. VASTE ACTIVA		
1.1 Gebouw en vaste inrichting	3.463	3.658
1.2 Inventaris	443	451
	<u>3.906</u>	<u>4.109</u>
2. PROGRAMMA-UITVOERING		
2.1 Te vorderen bij financiers	131.858	127.826
2.2 Verstrekte voorschotten aan instellingen	119.801	98.254
	<u>251.659</u>	<u>226.080</u>
3. VLOTTENDE ACTIVA		
3.1 Debiteuren	1.110	1.297
3.2 Programmabeheer	391	556
3.3 Overlopende activa	575	252
3.4 Liquide middelen	22.729	18.976
	<u>24.805</u>	<u>21.081</u>
TOTAAL	280.370	251.270
PASSIVA		
4. EIGEN VERMOGEN	10.238	10.289
5. VOORZIENINGEN		
5.1 Groot onderhoud gebouw	574	545
5.2 Uitkeringen na ontslag	625	403
	<u>1.199</u>	<u>948</u>
6. PROGRAMMA-UITVOERING		
6.1 Te betalen werkvoorschotten aan instellingen	131.858	127.826
6.2 Ontvangen voorschotten van financiers	119.801	98.254
	<u>251.659</u>	<u>226.080</u>
7. KORTLOPENDE SCHULDEN		
7.1 Crediteuren	814	982
7.2 Programmabeheer	13.136	10.278
7.3 Verlof- en ZNU rechten personeel	1.038	1.052
7.4 Overlopende passiva	1.996	1.341
7.5 Loonbelasting	290	300
	<u>17.274</u>	<u>13.953</u>
TOTAAL	280.370	251.270

* Alle getallen bij programma-uitvoering zijn voor vergelijkingsdoeleinden aangepast.

Staat van baten en lasten

x € 1.000

	Realisatie 2006	Begroting 2006	Realisatie 2005
1. NUFFIC PROGRAMMABEHEER			
Ministerie van OCW	3.573	5.333	2.744
Ministerie van Buitenlandse Zaken	4.615	4.500	9.777
Europese Unie	10.638	6.000	177
Overige baten	1.353	1.400	1.074
TOTAAL BATEN	20.179	17.233	13.772
Internationalisering	15.564	12.733	3.014
Ontwikkelingssamenwerking	390	0	6.972
Internationale Marketing en Communicatie	4.225	4.500	3.786
TOTAAL LASTEN	20.179	17.233	13.772
Resultaat programmabeheer	0	0	0
2. NUFFIC ORGANISATIE			
Generieke subsidie ministerie van OCW	6.958	6.840	6.840
Overige ministerie van OCW	3.559	3.448	2.400
Ministerie van Buitenlandse Zaken	3.822	4.023	4.426
Europese Unie	534	460	524
Overige donoren	2.207	2.133	2.789
TOTAAL BATEN	17.080	16.904	16.979
Personeel	10.164	10.235	10.094
Uitzendkrachten en detacheringen	762	530	570
Huisvesting	871	915	793
Kantoorkosten en inventaris	1.039	1.152	1.145
Publicaties en documentatie	821	784	637
Reizen en conferenties	1.700	1.547	1.914
Opdrachten aan derden	1.971	1.976	1.961
Subsidies	304	380	306
Taakstelling	0	-215	0
TOTAAL LASTEN	17.632	17.304	17.420
Bedrijfsresultaat	-552	-400	-441
Interest	501	400	443
Buitengewone baten/lasten	-	-	-
Resultaat organisatie	-51	0	2

Kasstroomoverzicht

x € 1.000

	Programma- beheer	Organisatie	Saldo
RESULTAAT 2006	0	-51	-51
AANPASSINGEN			
Afschrijving materiële vaste activa		389	389
Mutatie voorziening groot onderhoud		29	29
Mutatie voorziening uitkeringen na ontslag		222	222
		<hr/> 640	<hr/> 640
VERANDERINGEN IN WERKKAPITAAL			
ACTIVA			
Mutatie debiteuren	2	185	187
Mutatie programmabeheer	165		165
Mutatie overlopende activa		-323	-323
PASSIVA			
Mutatie crediteuren	-155	-13	-168
Mutatie programmabeheer	2.858		2.858
Mutatie overlopende passiva	0	631	631
	<hr/> 2.870	<hr/> 480	<hr/> 3.350
Kasstroom uit operationele activiteiten	2.870	1.069	3.939
Investeringsactiviteiten			
Investeringen in materiële vaste activa		-186	-186
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-186	-186
Toename geldmiddelen in 2006	2.870	883	3.753
Saldo liquide middelen op 01.01.2006	7.187	11.789	18.976
Saldo liquide middelen op 31.12.2006	6.674	16.055	22.729
Mutatie geldmiddelen in 2006	-513	4.266	3.753

Eigen vermogen

De mutaties in het eigen vermogen zijn in onderstaande verloopstaat weergegeven:

x € 1.000	Algemene reserve	Onverdeeld resultaat boekjaar	Totaal
Stand per 1 januari 2005	10.230	57	10.287
Bestemming resultaat 2004	57	-57	-
Resultaat 2005	-	2	2
Stand per 1 januari 2006	10.287	2	10.289
Bestemming resultaat 2005	2	-2	-
Resultaat 2006	-	-51	-51
Stand per 31 december 2005	10.287	-51	10.238

Algemene reserve

De algemene reserve is een vrij besteedbare reserve. Conform de subsidievoorwaarden van het ministerie van OCW mag het onroerend goed niet zonder toestemming worden belast of vervreemd.

Van het eigen vermogen is € 3.463.000 vastgelegd in vaste activa. De vrij besteedbare algemene reserve is € 6.775.000.

Bestemming van het resultaat

De Raad van Toezicht heeft ingestemd om het verlies ten laste van de algemene reserve te brengen.

Personeelskosten bestuur en Raad van Toezicht

Bestuur:

Algemeen directeur

Salariskosten vast	€ 119.104
Salariskosten variabel	€ 0
Duur arbeidsovereenkomst	onbepaalde tijd
Pensioenafspraken	conform CAO Nuffic bij ABP

Plaatsvervangend algemeen directeur

Salariskosten vast	€ 99.098
Salariskosten variabel	€ 0
Duur arbeidsovereenkomst	onbepaalde tijd
Pensioenafspraken	conform CAO Nuffic bij ABP

Raad van Toezicht

Voorzitter	€ 4.165 (€ 3.500 excl. BTW)
Overige leden	€ 15.000 (6 leden à € 2.500)

De cijfers in dit verslag zijn ontleend aan de gecontroleerde jaarrekening 2006 van de Stichting Nuffic, waarbij een goedkeurende accountantsverklaring is afgegeven.

Gebruikte afkortingen

ACA	Academic Cooperation Association
BuZa	Ministerie van Buitenlandse Zaken
CIEE	Council for International Educational Exchange
CINOP	Centrum voor Innovatie en Opleiding
Colo	Colo is de vereniging van de kenniscentra beroepsonderwijs bedrijfsleven
CV	Culturele Verdragen
CWI	Centrum voor Werk en Inkomen
DAAD	Deutscher Akademischer Austauschdienst
D&C	Diplomawaardering en Certificering
DELTA	Dutch Education: Learning Top Level Abroad
ECA	European Consortium of Accreditation
EHEF	European Higher Education Fair
ENIC	European national information centre on academic recognition and mobility
ERA-MORE	European Research Area – Mobility of REsearchers
EU	Europese Unie
Europass	Initiatief van de EC waarmee vaardigheden en competenties kunnen worden vastgelegd
EVC	Erkenning Verworven Competenties
FION	The Federation for International Education in the Netherlands (FION)
Ford IFP	Ford Foundation International Fellowships Program
HBO-raad	Vereniging van alle bekostigde hogescholen in Nederland
HSP	Huygens Scholarship Programme
Huygens	High-level University Year to Gain Excellence in the Netherlands
IAEA	International Atomic Energy Agency
IB-groep	Informatiebeheer groep
IDW	Internationale Diplomawaardering
IRAS	Informatiecentrum Richtlijn Algemeen Stelsel
ISO	International Organisation for Standardization
Leonardo	Actieprogramma ten behoeve van de ontwikkeling van een beleid van de EU inzake beroepsopleiding
NARIC	National Academic Recognition Information Center
Neso	Netherlands Education Support Office
NFP	Netherlands Fellowship Programmes
NPP	Netherlands Periodicals Project
NPT	Netherlands programme for institutional strengthening of post secondary education and training capacity
Nuffic	Nederlandse organisatie voor internationale samenwerking in het hoger onderwijs
NVAO	Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
OCW	Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development
Paepo	Platform van Aangewezen / Erkende Particuliere Onderwijsinstellingen in Nederland.
RBB	Rijksbrede Benchmark Groep
Tempus	Trans Europees Samenwerkings Programma voor het hoger onderwijs
Unesco	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
VSBfonds	Beurzenfonds van het (landelijke) VSBfonds
VSNU	Vereniging van Samenwerkende Nederlandse Universiteiten

nuffic

linking
knowledge
worldwide

■ **NPT landen***
NPT countries

■ Netherlands Education
Support Office (NESO)

■ **Hoofdkantoor**
Head Office

* Netherlands Programme for
Institutionala Strengthening of
Post-secondary Education and
Training Ccapacity

Ghana
B

Nuffic

Kortenaerkade 11
PO Box 29777
2502 LT The Hague
+31 (0)70 42 60 260
nuffic@nuffic.nl
www.nuffic.nl